

SADRŽAJ

PREDGOVOR	1
I. poglavlje	5-30
UVOD	
1. OPĆENITO	5
1.1. Mehanika čvrstog deformabilnog tijela	5
1.2. Rubne zadaće	6
1.3. Razvitak mehanike kontinuuma	7
2. ZAPIS	9
2.1. Indeksni i invarijantni zapis	9
2.2. Zapis u kosokutnom koordinatnom sustavu	10
2.3. Zapis u krivocrtnom koordinatnom sustavu	17
II. poglavlje	31-44
MATERIJALNI KONTINUUM	
1. ČVRSTO DEFORMABILNO TIJELO	31
1.1. Model materijalnog kontinuuma	31
1.2. Položaj tijela	33
1.3. <i>Lagrangeov</i> pristup	34
1.4. <i>Eulerov</i> pristup	36
1.5. Ravnoteža	39
III. poglavlje	45-74
POLJE POMAKA I DEFORMACIJE	
1. KONAČNA DEFORMACIJA	45
1.1. Deformacija okoliša točke	45
1.2. Tenzor konačne deformacije	47
1.3. Polarna dekompozicija gradijenata konačne deformacije	51

2. MALA DEFORMACIJA	55
2.1. Tenzor male deformacije	55
2.2. Aditivni rastav gradjenata male deformacije	56
2.3. Deformacija u krivocrtnom sustavu	59
3. SVOJSTVA TENZORA DEFORMACIJE	63
3.1. Svojstva tenzora konačne deformacije	63
3.2. Svojstva linearnog tenzora deformacije	65
4. UVJETI NEPREKINUTOSTI	67
4.1. Jednadžbe kompatibilnosti	67
4.2. Kompatibilnost toplinske deformacije	72
IV. poglavlje	75-106

POLJE NAPREZANJA

1. VANJSKE SILE	75
1.1. Površinske sile	75
1.2. Volumenske sile	76
2. POLJE UNUTARNJIH SILA	77
2.1. Vektor totalnog naprezanja	77
2.2. Tenzor naprezanja	79
2.2.1. Stanje naprezanja u okolišu točke	79
2.2.2. Statička dopustivost polja naprezanja	82
2.2.3. Nepravi tenzori naprezanja	86
3. OSOBITOSTI TENZORA NAPREZANJA	88
3.1. Transformacija komponenti	88
3.2. Glavna naprezanja	90
3.3. Najveće posmično naprezanje	99
3.4. Devijator tenzora i oktaedarsko posmično naprezanje	101
4. TENZOR NAPREZANJA U KRIVOCRTNOM SUSTAVU	105
4.1. Jednadžbe ravnoteže	105
V. poglavlje	107-170

ZAKONI KONSTITUCIJE

1. NELINEARNO ELASTIČNO TIJELO	107
1.1. Opće postavke	107
1.2. <i>Lagrangeov</i> konstitucijski stavak	108
1.3. <i>Castiglianov</i> konstitucijski stavak	109
2. LINEARNO ELASTIČNO TIJELO	111
2.1. Koeficijenti materijalne krutosti anizotropnog tijela	111

2.2. Koeficijenti materijalne popustljivosti anizotropnog tijela	113
2.3. Elastične simetrije	115
2.4. Izotropno linearno elastično tijelo	118
2.5. Potencijal linearno elastičnoga tijela	121
2.6. Utjecaj promjene temperature	123
3. VISKOZNO-ELASTIČNO TIJELO	124
3.1. Operatori konstitucijskih zakona	124
3.2. Zakoni konstitucije nasljedne elastičnosti	134
3.3. Jezgre općenitog tipa	143
3.4. Potencijali naprezanja i deformacije	145
3.5. Nelinearna teorija viskozne elastičnosti	147
4. ELASTO-PLASTIČNO TIJELO	
4.1. Plastične pojave	148
4.2. Plastično ponašanje izotropnih i anizotropnih materijala	152
4.3. <i>Von Misesov</i> princip maksimuma i <i>Druckerov</i> postulat	158
4.4. Prikaz općih kriterija tečenja	161
4.5. Plastičnost s očvrnućem	165
4.6. Zakoni konstitucije plastičnog tijela	167
VI. poglavlje	171-184
RUBNE ZADAĆE	
1. VRSTE ZADAĆA	171
1.1. Osnovne zadaće	171
2. FORMULACIJA ZADAĆA	173
2.1. Diferencijalna formulacija	173
2.2. Varijacijska formulacija zadaće	175
3. FORMULACIJA RJEŠENJA	175
3.1. Rješenje u pomacima	175
3.2. Rješenje u napreznjima	180
3.3. Postupci rješavanja zadaća	182
3.4. <i>Saint-Venantov</i> princip	183
VII. poglavlje	185-222
PRINCIPI I TEOREMI VARIJACIJSKE FORMULACIJE	
1. PRINCIP VIRTUALNOG RADA	185
1.1. Općenito	185
1.2. Princip virtualnih pomaka	186
2. POTENCIJALNA ENERGIJA SUSTAVA	186
2.1. Teorem o minimumu ukupne potencijalne energije sustava	188

2.2. <i>Lagrangeov</i> varijacijski princip	192
3. DOPUNSKA POTENCIJALNA ENERGIJA SUSTAVA	194
3.1. Teorem o minimumu ukupne dopunske potencijalne energije sustava	194
3.2. <i>Castiglianov</i> varijacijski princip	197
4. OPĆI VARIJACIJSKI PRINCIPI	199
4.1. <i>Hu-Washizuov</i> varijacijski princip	199
4.2. <i>Reissner-Hellingerov</i> varijacijski princip	202
4.3. <i>Betti-Maxwellov</i> teorem uzajamnosti	204
4.4. <i>Clapeyronov</i> teorem o radu deformacije	207
5. VARIJACIJSKI PRINCIPI VISKOZNE ELASTIČNOSTI	208
5.1. Linearne promjene polja	208
5.2. Brzine deformacije kao nezavisni parametri	212
6. EKSTREMALNI TEOREMI TEORIJE PLASTIČNOSTI	215
6.1. Ekstremalna svojstva graničnih stanja plastičnosti	215
6.2. Ekstremalni teoremi s generaliziranim silama i pomacima	218
VIII. poglavlje	223-282

POTENCIJALI NEKIH ZADAĆA

1. TORZIJA PRIZMATIČNIH TIJELA	223
1.1. Postavka zadaće	223
1.2. Statička dopustivost rješenja	224
1.3. Jednadžba potencijala	225
1.4. Rubni uvjeti	225
1.5. Svojstva rješenja	229
1.6. Višestruko suvislo povezani presjek	232
1.7. Deformacija i krutost	233
1.8. Teorem o cirkulaciji posmičnog naprezanja	238
1.9. Analogna rješenja zadaće	240
1.10. Osobitosti poprečnih presjeka	242
2. RAVNINSKE ZADAĆE	256
2.1. Osobitosti ravninskih zadaća	256
2.2. Ravninska zadaća deformacije	265
2.3. Ravninska zadaća naprezanja	260
2.4. Poopćeno ravninsko stanje naprezanja	263
2.5. Potencijal ravninskih zadaća	265
3. ZADAĆE VISKOZNE ELASTIČNOSTI	278
3.1. <i>Volterrin</i> princip	278
3.2. Rubna zadaća za osnovne konstitucije	280

IX. poglavlje	283-322
---------------------	---------

MODELI PRIMIJENJENE TEORIJE ELASTIČNOSTI

1. MODEL TANKE PLOČE	283
1.1. Svojstva modela	283
1.2. Polja deformacije i naprezanja ploče	286
1.3. Diferencijalna jednadžba ploče	290
1.4. Unutarnje sile u presjecima ploče	291
1.5. Sveza naprezanja i presječnih sila	295
1.6. Jednadžbe ravnoteže u silama	299
1.7. Rubni uvjeti	302
1.8. Zakrivljenost tanke ploče	307
2. VELIKI PROGIBI PLOČE	315
2.1. Membranske sile	315
2.2. Jednadžba ploče velikih progiba	318

X. poglavlje	323-378
--------------------	---------

METODE TEORIJE ELASTIČNOSTI

1. POSTAVKA RJEŠENJA	323
1.1. Izbor harmonijskih funkcija	323
1.2. Izbor biharmonijskih funkcija	326
1.3. Prikaz polja naprezanja i pomaka analitičkim funkcijama	329
1.4. Oblik kompleksnih potencijala	337
1.5. Krivocrtne koordinate	343
1.6. Rješenje zadaje pomoću integrala <i>Cauchyjeva</i> tipa	351
2. DISKRETIZACIJA ZADAĆE	356
2.1. Matematička i fizička diskretizacija	356
2.2. <i>Lagrangeova</i> interpolacijska formula	359
2.3. Konačne razlike	360
2.3.1. Opći pristup	360
2.3.2. Primjena konačnih razlika u rješenju <i>Dirichletove</i> zadaje..	363
2.3.3. Rješenjne ravninske zadaje u naprezanjima s konačnim razlikama	367
2.4. Postavka rješenja s konačnim elementima	371

XI. poglavlje	379-446
---------------------	---------

PARAMETRI MEHANIKE LOMA

1. ZADAĆE MEHANIKE LOMA	379
1.1. Općenito	379
1.2. Osnovna stanja širenja pukotine	380

2. FAKTOR INTENZITETA NAPREZANJA	383
2.1. Polja u okolišu vrha pukotine	383
2.2. Faktor intenziteta naprezanja za stanja uzdužnog posmika	385
2.3. Faktor intenziteta naprezanja za rascjepna stanja	388
2.4. Faktor intenziteta naprezanja za stanja poprečnog posmika	393
3. POTENCIJALNA ENERGIJA I <i>RICEOV J</i> INTEGRAL	394
3.1. Brzina promjene energije kod širenja pukotine	394
3.2. <i>Riceov J</i> integral	398
4. POVRŠINSKA ENERGIJA	400
4.1. <i>Griffithova</i> sila razvoja pukotine	400
4.2. Sveza pukotinskih parametara	402
5. ODREĐIVANJE PUKOTINSKIH PARAMETARA	406
5.1. Analitičke i numeričke metode	406
5.2. Eksperimentalna istraživanja	411
6. PUKOTINA U ELASTO-PLASTIČNOJ SREDINI	414
6.1. Plastifikacija u okolišu vrha pukotine	414
6.2. <i>Dugdaleov</i> model plastične zone	416
7. PARAMETRI PRIMIJENJENE MEHANIKE LOMA	419
7.1. Kritične vrijednosti parametara mehanike loma	419
7.2. Lomna energija	427
7.3. Učinak mjerila	434
8. PUKOTINA I ZAMORNI LOM	438
8.1. Zamorni razvitak pukotine	438
8.2. Granica umora	442
8.3. Preostala čvrstoća	443
LITERATURA	447
KAZALO IMENA	451
KAZALO POJMOVA	455